

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csatolandók
az előfizetési pénsek.
Hirdetések és nyilvántartási
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre . . . 8 kor
Félévre . . . 4 »
Negyedévre . . . 2 »
Egyes szám ára: 20 fill.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szállási rendszert illető minden
közlemény.

Hérmennyben küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI ÉS HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ és a „Kaposvári Iparoskör“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: K E D D E N.

Felelős szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Közeletünk jelleméhez.

Szomorú jelensége a mi társadalmi életünknek az a tény, hogy csak a külső sikert tudja megérteni és megbecsülni; a belső erőt, a mely igazi sikerre képes és érdemes, — meg nem érti, sem pedig meg nem becsüli. Sőt ellene van az erőnek, ha az külső eszközök hijával való.

Nem szegénységet, a mely a maga gondeltségével szemrehányás a jólétben levőkkel szemben és szivszorongást kelt a gondtalanokban, a helyett, hogy az emberi érzések legszebbikére a részvétre ösztökélne őket.

S a jólét önzése már szervezkedik is.

Háromszor hangzott el a lefolyt évtized alatt a szegénység elleni üzenet, mind a háromszor az egyetemi rektori székéből. Három volt rektora az egyetemnek hirdette, hogy tudományos pályára csak az lépjen, a ki gond nélkül élhet, mert a tudomány teljes odaadást követel. Ugy mondják, hogy káros jelenség a szegényebb osztályoknak a szellemi pályákra való tódulása.

Itt valóban megszólal a vad önzés és a sötétség lelke. Mert eszerint a szellemi pályára nem a szellem kvalifikál, hanem a pénz!

A tehetség ne járja a maga útját, ne töltse be a hivatását; hanem engedje át a tehetségtelennek, mert pénze van!

Az egyéni szabadságnak, a kulturális felfogás tiszteltben tartásának rettenetes alacsonyosága nyilatkozik e tételeben. Borzasztó logika! Mindenütt a világon éppen megfordítva történik a természetes, józan ész szerint. A sze-

génységnek, a vagyontalanságnak éppen a szellemi pálya a természetes útja, mert nem kell hozzá az, a mi nincsen szegény embernek: a sok pénz! Viszont a vagyonos ember seholsem végezhet hasznosabb munkát a nemzet s a haza érdekében, mint azon a téren, a hol a tőke elengedhetetlen feltétele a munkának t. i. a gazdasági téren.

A társadalmat kell s az államot kötelességei teljesítésére szorítani e tekintetben is; hogy ne csak a politikai stréberségnek s más hasonló szolgálatoknak legyen meg a jutalma, hanem találja meg boldogulásának szerény feltételeit a tehetség is.

Milliók éheznek, fáznak s nyomorognak, s azok szólnak a mi korunk nyelvén, kik a nyomortól akarják megmenteni az emberiséget.

Mert a nyomor fáj és öl.

S a nyomor most jobban fáj, mint azokban a korokban midőn egy nagy eszme rajongása érzéketlenné tette minden más iránt az embert. Ami materiálisabb napjainkban az emberiség borzad a nélkülözésektől. Tul finomult a szervezet, nőttek az igények s ami pedig a testi szenvedés iránt érzéketlenné tesz, a nagy eszmékért való hevülés, veszendőben volt. Így aránylag többet nélkülözünk és jobban nyomorgunk, mint az elődeink.

De van a nyomornak még ennél is sivárabb képe a midőn a szenvedés még kinosabb, még metszőbb, az mikor a nyomorúságot titkolni és rejtgetni kell, amikor a legképtelenebb nélkülözések árán kell a külszínt megővni az ugynevezett világ előtt, amidőn a hazugság és álszemérem ezer-

szeresen súlyosítja a szenvedés terhét. Ez emberek közöttünk élnek, tán naponként érintkezünk velük s külsőleg alig árulja el valami azokat a drámákat, mik belséjükben dülnek. A nyomor drámák e fajtáját az élet valami pokoli gunynyal odasodorja a komikum határaitra, hogy még megrázóbbá tegye.

Számos példát tudnánk felhozni.

Azok a nagyverők, melyek a közéletet, sőt magát a politikai életet, mozgatják és abban megnyilvánulnak, a társadalomba és annak tényezőibe gyökereztek. Ha tiszta vízben fakadnak akkor méreggá válnak. Övjük meg azért a mi vizünket a szikkadástól és törekedjünk arra, hogy tiszta legyen a társadalom.

Mi, mint társadalmi tényezők, nem mehetünk túl azokon a határokon, a melyeken túl a nagy közélet kezdődik, de akkor, mikor azt látjuk, hogy e határon túli mezőkön igen sok mérges virágterem, mikor azt látjuk, mint állandó és új törekvést, hogy nemcsak a köznapi gladiatorokat, hanem a magasabb eszmékért harcolókat is lehet terelni a küzdőtérrel: akkor lehetetlen, hogy a dekadencia eme szomorú napjaira ne gondoljunk.

Mikor a nemes törekvéseket az egyéni harczok váltják fel, akkor újra és újra át kell éreznünk újra és újra fel kell tennünk magunkban, hogy minden tisztességes társadalmi tényező kivegye a maga részét a közélet tisztaságának megővésében, akkor azt a fiatal nemzedéket, amelyet bevezetünk a nyilvános életbe, azzal a jó tanáccsal kell utra bocsátani, hogy saját erejében, saját tetteiben, saját önzet-

Szenásy, Hoffmann és Tsa

selyemáruházában

Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 4. sz.

folyton a legnagyobb és legszebb választék található

selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általában ismeretes, csak a fenti üzénél találhatók a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkélme-újonságok, melyek — úgy minőségre, mint mintázatra nézve — kizárólag fenti üzég részére készültek s csakis ott kaphatók.

Olcsó és szabott árak.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

lenségében és tisztességében és ne mások tetteinek kicsinylésében és gyengeségében keresse boldogulását. Arra kell törekednünk, hogy a fiatal nemzedék ezeket a jó tanácsokat írja be utlevélbe, midőn a nyilvános élet küzdőterére lép.

Cselkó József.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szívesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel
A kiadóhivatal.

— **Áthelyezés.** Perczel Ákos kir. tábla bírói ranggal és jelleggel felruházott pécsi kir. törvényszéki bíró a kaposvári kir. törvényszékhez helyeztetett át.

— **A kaposvári polgári fiú iskola f. hó 29-én tartotta meg alakuló közgyűlését.** — Esuttal a miniszteriumból megérkezett jóváhagyott alapszabályok is bemutatva lettek. Majd megalakult a választmány. A tanerők fizetésének megállapítása után a tandíj évenként 80 koronában lett megállapítva, Majd délután összeült az iskolaszék, mely elhatározta a pályázatok kiírását, az új tanerők megérkezéig az ideiglenes igazgatói teendőkre Endrei Ákos főgimnásiumi tanár lett felkérve. Szóval ma már befejezett tény, hogy a kaposvári polgári fiú iskola szeptemberben megnyílik. Köszönet érte a kezdeményezőnek s adja a Mindenek Ura, hogy buzgó fáradozásukat siker koronázza s áldások törekvésüknek legyen meg a megérdemelt jutalma. — Az igazgatóság által kibocsátott felhívás a következő:

Felhívás! A Kaposvári Polgári Iskolai Egyesület a vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyásával Kaposvárott nyilvánossági joggal felruházott polgári fiúiskolát állít, melynek I-só osztályát már f. évi szeptember hó elején megnyitja. Felhívjuk az érdekelt szülőket, hogy

a mennyiben gyermekeiket ez iskolába felvétetni óhajtanak, ebbeli szándékukat f. évi augusztus hó 20-ig az intézetnek bejelentve, ideiglenesen megbízott igazgatójánál írásban jelentsék be előzetes tájékozás végett. A végleges beírások augusztus 25-től szept. 5-ig naponta d. e. 10—12 ig az intézet helyiségében (Zárda-u. Szolgahegy-féle ház) tartatnak meg. A polgári iskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet be, ki életének 9. évét betöltötte, és a népiskola IV. osztálya számára kiszabott tárgyakban elegendő jártassággal bír s ebbeli ismereteit bizonyítvánnyal vagy felvételi vizsgálat után igazolja. Felvételre a tanulók csak szülőik, vagy azok helyettesei kíséretében jelenhetnek meg s kötelesek születési, ujjraolási és iskolai bizonyítványukat benyújtani. Iskolai illetékek: Beíratási díj 6 kor., mely összeget kivétel nélkül minden tanuló a beírás alkalmával köteles lefizetni. Tandíj utólagos fizetéssel: 6 kor. havonként. Egész, vagy féltandíj elengedésben részesülhetnek oly jó magaviseletű tanulók, kik szegénységüket közszági bizonyítvánnyal igazolják. Kérvényező csak a tanuló szülője, vagy ennek helyettese lehet. A kérvény az iskolaszékhez czímezve a beíratás alkalmával az igazgatónál nyújtandó be. A kérvényhez csatolandó az egy évnél nem régebbi keletű szegénységi vagy vagyontalan-sági bizonyítvány. A kérvény bélyegmentes ha hiteles szegénységi bizonyítvánnyal van ellátva. Figyelmeztetjük a tisztelt vidéki szülőket, hogy gyermekeik szálláshelyeinek megválasztásában az igazgató kellő utmutatással szolgál. Kaposvár, 1903. július hó 30-án, Az iskolaszék megbízásából Endrei Ákos id. megbízott igazgató.

— **A kaposvári rokkant munkások nyugdíjintézete** által f. hó 2-án az Angol kerületben a zágrábi fizetvézetőség vasúti magyar munkásainak 60 tagu dalárdája tiszteletére rendezett nyári mulatság fényesen sikerült. Gyönyörű volt nézni már a délutáni órákban az a nagyszámu zibongó embertömeget, mely tarka-barka színváltozatokkal díszítette a zöld pázsitot. Az esti órákban pedig megélenkült az egész kert-helyiség. Az izlésesen feldíszített virágátrák előtt tolongott a fiatalság, hogy kiki virágot vásároljon választottjának. Majd táncra perdült az ifjuság s szakadtig járta a ropogós csárdást. A táncszünetek közben az ünnepelel dalárda egy-egy szép darab elénekletésével

vel mulattatta a közönséget. Este fényes kivilágítással tűzijátékot rendeztek. Hogy mily szép alkert ért el az egyesület eruttal, azt világosan igazolja az a körülmény, hogy a tiszta jövődelem megközelíti az 500 koronát. — Dícséret illeti meg ezért a rokkant egyesület igazgatóját s a rendezőseget, kik váltetett buzgalmukkal ily szép s fényesen sikerült mulatságot rendeztek.

— **Végzetes baleset.** Banó Mihály kaposvári lakos mult hét keddjén a reggeli órákban, miközben szalmát hordott Lausmann erdőszéhez, a szalmával terhelt szekér egy faágba megakadva, a tele szekérről oly szerencsétlenül bukott le, hogy röktön holtan terült el a földön.

— **Halálos szerencsétlenség.** Dénes János kaposvári rendőrfőmester a mult hét folyamán kutat asatottot udvarában. Midőn a kut elkészült, Dénes leeresztette magát a kutba avégből, hogy megmérje, vajjon a kut mélysége megfelel-e az alku szerint kikötött mélységnek. Alig hogy leért a kut fenekébe, az eső időjárás folytán amugyis laza, de még le sem szállott föld hirtelen nagy robajjal megindult s maga alá temette a szerencsétlen rendőrfőmestert; mire a kut körül állók az eltemetett Dénest a reá zuhanó föld alól kiásták, már alig lélegzett s rövid pár órai kioldás után a helybeli közkórházban bele is halt súlyos sérüléseibe.

— **Betöréses lopás.** Krausz József teklaifalui korcsmáros lakásába a mult hét folyamán ez ideig ismeretlen tettesek behatoltak s ott többféle ruhaneműt pakolva össze, kereket oldottak. Azt hisszük azonban, hogy tolvajlásuk gyümölcsét nem sokáig fogják élvezni, miután amint értesülünk, a csendőrség erős gyanúkok alapján egy kóbor cigány-karaván nyomában van, akik a legnagyobb valószínűség szerint a betörést elkövették.

— **Úszó verseny.** A több év óta rendezni szokott balatoni úszóverseny f. hó 20-án lesz megtartva Balaton-Füredtől Földvárig. A győztes átúszó a bajnoki cím mellé aranyérmét nyer, a többi átúszók pedig ezüst érmét. — A fényes sikerének ígérkező verseny részletes programjáról és föltételeiről a M. A. C. titkára nyújt bővebb felvilágosítást, kinél a versenyben leendő részvételre jelentkezni is lehet.

— **Utóhang a képkiallítóshoz.** A nm. vall. és közokt. miniszter a Kaposvári Szabad Lyceumnak s különösen a lyceumi rendező

T Á R G Z A.

Színházi dolgok.

I.

A lakok a nézőtérrel.

1.

Az, aki élvez.

A polgári életben jómodu kereskedő hivatalnok, vagy egyéb hasonló kispolgár roppant szereti a színházat, azonban körül ményei csak ritkán engedik meg, hogy enne a szívenedélyének eleget tegyen. Ezért már ottthon jó előre alapos tanácskozások tárgyává teszi a színházbanmenés nagy kérdését. A darab, a színház megválasztása, az előadó művészek személyének, képességeinek tekintetbevétele, a jegy ára, mind figyelembe jönnek a fontos ügy eldöntésénél.

Végre meg van a jegy, mert emberünk rendszerint a családdal: a hajadon leánnyal, a kamasz fiuval együtt veszi ki a részét a műélvezetből. Azonnal a színház kapuinak megnyitása után a család bevonul a nézőtérre. A hangulat feszés. Valamennyien érzik a percz ünneplés voltát. A sok ember, a páholyok aszonyainak fényes toilettje, a meleg, a fény, a szokatlan helyzet, a szűk szőlylyék erősen színeirozzák őket.

Fellebben a függöny. A színpadon emberek jönnek-mennek, ötletek pattannak el, egy idegen és mégis annyira ismerősnek tetsző világ tárul fel a bámuló család előtt. Megszűnt számára a külső világ. Egész valójával beolvad abba, ami a színpadon történik. Azonosítja magát a jó, a nemes képviselőjével, a darab Odiot Maximjával. Félve aggódik sorsain, feleje száll minden rokon-szenve, míg az elvetemült intrikust teljes gyűlöletével sújtja. A humoros jelenetek fölött szívből, harsogva, közmegebotránkoztatólag kacag, míg a tragikus fordulatokon alig bírja könnyeit visszafojtani.

Felvonásközlőkben szenvedélyes vitákba bocsátkozik a család többi tagjaival a további fejlemények fölül. A kamasz fiut, aki néhány czinikus megjegyzést kockáztat, kíméletlenül leintja. A czukrázában az est nevezetességéhez mért bőkezűséggel teszi meg bevásárlását.

Az utolsó jelenet utolsó hangjág helyén marad, tapsolva, kacagva, sirva, mulatva. A darabról álmodik és egy héti állandón beszél róla. Ő az, a kiért Thespis kordeját huzni legeredemesebb, a valódi, hálás, elismerő, csak élvezni akaró és élvezni tudó publikum.

2.

A jelenlevő.

Premier, repriz, nevezetes vendég szereplés nélkül el nem képzelhető. Nem

mintha lelki szüksége volna mindez alkal-makkor a színházban megjelenni, hanem mivel es hozzátartozik a bontonhoz, a kifogástalan gormand életrendjéhez. Épen ugy eljön ide, mint a filharmonikus hangversenyekre noha nem zeneértő és az atléta-bábra, pedig nem tánczol.

Az előadásra későn jön és csakhamar távozik, helye lehetőleg az első sorban, de mindenesetre legelől van, chez képest jelmeye frakk vagy legalábbis mélyen kivágott szmoking, fehér szegfü és ugyanily színű kesztyük. Mindig várják a klubban, Vacsorán vagy valami estélyen. Szavajára:

— Csak épen hogy benéztem egy pil-lanatra.

Viselkedése unott és előkelő. Inkább a nézőtér látszik érdekelni, mint a darab vagy előadás. Arczifejezése világosan elárulja azt a gondolatát, hogy látott ő már nagyobb törpét is.

Jelenléte, vagy jelenemléte egyébiránt a színházra nézve nem közönyös. Ő ugyanis sokadmagával van: fajtája gyakoribb mint gondolnók. Ha egyszer megszűnne jelenlenni, első sorban a pénztári rapport érezné meg.

3.

A művész tejttestvére.

Gyakran csak iskolatárs, földije, vagy gyermekkori ismerőse a művész felesége, vagy a művészno férje nagybátyjának. De

bizottságnak, továbbá a kiállító művészeknek hazafias és emberbaráti cselekedetükért 1903. július 27-én 52607. sz. a. k. leiratában ösztönöz közzétételét nyilvánítja.

— **Elvesztett pénz.** F. hó 2-án egyik vidéki uraság tejeskocsisa a szokásos reggeli tejet hozta be városunkba, hogy itt elhordja megrendelő házaiba. A városba érve szét-hordta a tejet a midőn hazafelé akart indulni, legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy zsebéből egy 100 koronás bankjegyet tartalmazó könyvecske hiányzik. Rögtön jelentést tett a rendőrségnek, hol a megindított nyomozás, mint értesülünk, eredményteliség, amennyiben kiderült állítólag, hogy a könyvecskét egy igali fiakkor-kocsis találta meg a 100 koronás bankjeggyel együtt. — A vizsgálat különben tovább folyik ez ügyben.

— **Betörés.** Mint gyékényesi tudósítónk értesít f. évi július hó 3-án hosszú ideig ismeretlen tettes hatolt be álkulcsal a gyékényesi r. katolikus templomba s a persely lakatját lefeszvegetve a perselyben lévő pénzt ellopta. A galád betörő azonban még ezzel sem elégedett meg, örvendő első sikerének július 19-én ismét betört a templomba s miután a perselyben mit sem talált magát a perselyt lopta el. A csendőrség a tett feljelentések folytán szigorú vizsgálatot indított meg a tettes kézrekerítése végett s a megindult nyomozás csakhamar eredményteliség is járt, a mennyiben a betörőt sikerült Pucsa György helynélküli csavargó személyében elfogni. A letartóztatott tettes a terhére rótt mindkét izbeni betöréses lopást törődelmesen bevallotta.

S z i n é s z e t.

A mint már mult izben említettük a mult hét repertoireját Sziklai Kornél a főváros legkedveltebb komikusának vendég-szereplése tette vonzóvá. A jeles művész ugyanis sikerült igazgatónknak 6 napi vendégazereplésre megnyerni, s

közönségünk méltányolva igazgatónk minden esetre anyagi áldozattal is járó kedveskedését, elmondhatjuk, hogy minden nap megföltötte az eddig bizony gyakran kongó házat. Nem szándékunk ezuttal a jeles művészek kiváló tehetségét magasztalni, először mert arra tollunkat nem érezzük hivatottnak, de meg a vendég művész sokkal inkább is ismeretes városunknak műfői közönsége előtt is, csak annyit jegyzünk meg, hogy Sziklai hosszú ideig maradandó s igen kedves emlékeket hagy itt közönségünk emlékeiben, s ha majd a jövőben ismét (mit remélünk) ellátogatni fog hozzánk közönségünk mint kedves ismerőst örömmel fogja fogadni.

Hétfőn Schakespeare »Lear király« című színműve került színre. Társulatunk ezuttal nagy feladatot tűzött maga elé s örömmel constátáljuk, hogy feladatának várakozáson felül megfelelt. Hidvégi (Lear) szerepéből kisugárzott egy nemes ambíció és szép tehetség, mely erejének egyik felét a modern irodalom termékeire pazarolja, de másik felét a ma már háttérbe szorított Shakespeare műveinek szenteli; olvasgat, tanulgat, kombinálgat Shakespeare művei mellett. Világosan öntudatosan helyenkint eredeti felfogással vonta meg körvonalalt Lear kissé elére állított jellemének. Méltó partnerei voltak Angyal, Ferenczi és Kardos.

Kedden július 28-án Bob herczeg került negyedszer színre az előbbieknél nem kevesebb sikerrel.

Szerdán 29-én »Szobaleány« című énekes bohózat került színre Komlóssy (Nelli) ez az intelligens színésznő kedves, díszlet s kifogástalan játékaival az alkalommal sikereinek egyik legszebbikét aratta. Jók voltak: Kardos, Angyal, Lévai, Sajó, Rákossy.

Csütörtökön és pénteken Sziklay Kornél vendégművész fellépésével a »Drótosztó« került színre nem csekély sikerrel a zenefélség megtelt ház valósággal tombolt mindkét este a vendég művész remek játékának. Sziklay (Pfefferkorn) kinek számára egy darabban sincs háttér, ki páratlan rögtönző képességével még a legkisebb epizód sze-

repet is egy kerek egészévé összesítené valósággal magával ragadta közönségünk. Jóízű humoráért s találó ötletéért méltán reá szolgált a neki bőven jutott tapsokra. Jók voltak: Feledi, Kalmár, Sajó, Lévai, Rákossy, Hatvani.

Szombaton aug. 1-én »Cornevillei harangok« került színre. Sziklay (Gáspár) ismét remekelt az a nagy művészetet igénylő mesteri mimika, mivel egyes jelenéseit kísérté, csak fokozta nagy sikerét. Méltó partnerei voltak: Feledi, Lévai, Kalmár, Rákossy, Ferenczy és Radványi.

Vasárnap aug. 2-án két előadás volt délután 4 órakor gyermek előadásban színre került »Grand kapitány gyermekei« szép sikerrel este pedig a »Drótosztó« ismételték meg az előbbiekhöz hasonló nagy sikerrel.

Ez volna ismét egy hét rövid története s örömmel vesszük tudomásul, hogy fáradhatlan buzgalmu igazgatónk mégis csak eltalálta azokat a hurokat, melyek esed vizshangra találnak színpártoló közönségünk szívében s megtörite végre azt a közönyt a mi eddig nyilvánult. Adja Isten, hogy ez a fellebbadás ne szalma tűz legyen, hanem mindenkor égjen s megnyilatkozzék, bármikor fog derék igazgatónk elsőrangú társulatával városunkban időzni.

... F ... F.

I r o d a l o m.

— Gorkij »Éjjeli menedékhely«-e, az orosz szépirodalom legrajabb remekműve, melynek mély életbölcseége és csodás művészettel megrajzolt alakjai oly rendkívüli hatást kellettek mindenütt, ahol e munka színre került, most megjelent a »Magyar Könyvtár«-ban is, még pedig mint gyűjtemény 344—345. kettős füzet. Nem másodkézből, nem németből való fordítás az, melyet a »Magyar Könyvtár« nyújt; a szerkesztőség, elveihez híven, ezt a könyvet is az eredetiből készült magyarításban teszi közzé, amely Havas Józsefnek zamatos magyarságu, gondos tollát dicséri. Az

ez nem fontos. Fő az, hogy családtagnak, hozzátartozónak érzi magát a természetesen kapcsolnak, amely a művészt a publikummal egybeköti. És viselkedése is ennek megfelelő.

Ő a tenorista. A családtag összes kollegáit kiméletlenül leszólja, kontárokának nevezi őket, megtagadva tőlük a lehetőségek egyetlen parányát is, csakhogy a tejtetvért annál magasabbra emelhesse. Ha pedig ő, a művész, a szeni, a tejtetvért megjelenik a színen, csupa átszellemült rajongással, odaadó hódolatú válik. Tapsol mint egy orkán és lelkesedik, mint egy népgyűlés.

Távazáskor úgy érzi, mintha a siker egy igen jelentékeny része őt is illelné. A művész kijárással szolgáló kis kapu előtt nagyot köszön a távozó tejtetvért. Hálátlan ahhoz, hogy nem ismeri meg, de egy könnyű fejbicezésen elég reá, hogy boldog legyen. Legközelebb újra eljön, újra tapsol, újra elmondja kis történetét és ismét boldogan sütkérezik a kaszirozott dicsőség egy gyengefényű sugarában.

II.

A karzat.

A nézőtér perarthyájában legalul a térben való elhelyezést tekintve azonban legfelül húzódik meg az a hely, ahonnan a felsőeség nép élvezi az alakosok játékait: a karzat, vagy népies nevén a kakasülő.

Ah, a kakasülő! Kinek a szívében ne keltene fel ez a szó kedves, bohó és mégis fájdalmas emlékeket? Hiszen aránylag oly kevesen vagyunk, akik publikumi pályánkat a páholyok bárszonyos párkányai mözött, vagy egy-egy földszinti szőlyeg puha előben

kezdettük meg. A legtöbbünknek diákkori emlékei töltött ott szerepelnek azok a hideg téli esték, amelyeken sovány vacsoránkról mondtunk le a zöld, vagy narancsszínű jegy kedvéért és boldogan foglaltuk el helyeinket a színház kábitó világának legfelsőbb régióiban, ott, ahol pompás luzter ontja fénykevéit és mennyeztet freskóin hiányos öltöztetű nimfák ölekeznek a kecskelabu faunokkal... Oh, mily mennyei érzés volt onnan a magasból nézni e parket szmókingos uralt, a páholyok szép asztonyainak mestelen vállát, azt az egész illatos, meleg, fényben uszó, előkelő világot, amelyhez oly közel voltunk és amely mégis oly messze esett tőlünk... és minden szó, amely a színpadról hozzánk felhangzott, az Ige, a kinyilatkoztatás erejével hatott ráánk, amelyet lélekzet visszafojtva, a gyönyörűségtől kabultan szívtunk magunkba. Fialatlok voltunk, lelkesedtünk és még voltak illúzióink.

Azóta leöregedtünk a földszintre; olyunk a proscenium-páholy előkelő mélyébe is eljutott. Megokosodtunk, a vérünk lehigadt, a lelkesedésünk elszállt, a hajunk is kihullt, ami egy jólnevelt parkett-habituéén elengedhetetlen. Skeptikusan, kritikussal szemmel nézzük mindazt, amit a világot jelentő deszkákön gyönyörködötésünkre csinálnak. Nem tapsolunk többé.

De mialatt mi unottan ott ülünk, összecsapódik a kárpit, jelezve a felvonás végét — és fentről, a nagy luzter környékéről viharos tapsok hangzanak, lelkes kiáltások meleg hullámai szállnak le a terembe, tombolás, dobogás, sugás hallatszik. A karzat

ez. Mi megváltoztunk, de ő maradt a régi. Elhagyott helyeink nem maradtak üresen. Mások jöttek helyünkbe, akik ép olyan fiatalok, mint mi voltunk valamikor, kiknek haza dus és szíveikben frissen élnek az ideálok. És lelkesednek, tenyereiket veresre tapsolják, tüdejüket kikiabálják a naiv és rajongó fiúk,ők, az igazi publikum, hogy később a földszintről ásitva piseregjék le azokat, akik majd őket is felválják...

A színház leghalásabb publikuma kétségtelenül a karzat. Ez a naiv, nem fontolgató, a nagyképűségnek még árnyékától is ment publikum kizárólag élvezni jön Thalia szentelt csarnokába.

Az ő részére a színház nem alkalom a flirtre, szokás, vagy éppen terhes robotolás, hanem ünnepe. És a hangulata is ünnepi. Szóval a kapunyitása előtt érkezik és nem távozik egy pillanattal sem előbb, míg a színpadon az utolsó szó el nem hangzott. A derűs jeleneteket szívből megkacagja és az u. n. humoros rögtönzések, mely nyomokat hagy a lelkükben; ha mélyen a jóízű követelményei alatt maradnak is és mily gyakori ez az eset!... de viszont élvezetnek tekintik azt a színházi estét, a melyen legalább néhány kis könyvet nem ejthet a szereplők tragikus sorsa fölött.

Ez a kedves, halás és nagy lelkű közönség a legkülömbözőbb elemekből kerül ki. A kis masamódtól és tandijmentes diaktól kezdve a szobaleányig és boltoniszig képviselve van köztük az alsó szászorsor valamennyi rétege. A krémet az első sorokat elfoglaló szatócsfamiliaik szolgáltatják,

„Ejeli menedékhegy” e kiadása bizonynyal egyike lesz a „M. K.” legkapósabb füzetének. Ára 60 fillér. A „M. K.” teljes jegyzékét kíváncsra ingyen küldi meg a kiadóhivatal: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) udv. könyvkereskedés Budapest, Andrássy-ut 21.

Közgazdaság.

Az idei búzatermés.

Az idei búzaterméshez nagyon vérmes reményeket fűztünk a különösen a budapesti bórza 50 millió métermázsán is felül becsülte az ország búzatermését. Az ilyen vérmes számítások rendszeren csalódással végződnek, — úgy ez alkalommal is. Beutaztam az országot, de a nagy garral hirdetett 14—16 métermázsás terméseket sehol sem találtam, hanem igen is találtam nagyrészt 6—9 métermázsás terméseket, amelyek azonban az 50 millió métermázsát távolról sem adják ki a becsülésem szerint az ország ez idei búzatermése a 40 millió métermázsát sem éri el.

Az a kérdés ezek után, hogy azokat a kik az ország búzatermését 50 millió métermázsára becsülték, rosszhiszeműség vezérelte-e vagy sem? Nézetem az, hogy nem vezérelte rosszhiszeműség. Nem vezérelte pedig rosszhiszeműség azért, mert a tavasszal a nyár elején a búzákat ország-szerte oly kitűnően állottak, hogy méltán lehetett a termést igen nagyra becsülni. A tavaszi gyakori esőzések és az egyébként is kedvező időjárás behatása alatt a gabonafélék valóban gyönyörűen fejlődtek, úgy annyira, hogy jórészt tulbulva lettek, s ennek következtében igen sok búza megdől, s jóval kevesebb termést adott, mint a mennyit remélni lehetett.

Valóban átká Magyarországnak, hogy akkor a mikor termésre volna kilátás, a búzákat megdőlése szállítja alá vérmes reményeit. Pedig a tőlünk nyugatra fekvő országokban a gabonafélék ezen betegséget nem, vagy alig ismerik, ellenben nálunk különösen a lapályosan fekvő vidékeken vagy a völgyekben mindjárt megdől a búza, épen kövérsége miatt nem ad termést.

E körülménynek egyedüli oka, hogy

míg a hangadók a sziniskolák kezdő növényeiből továbbá a portás, jegyszédők és ruhatárosok rokonságából telnek ki. Ők a beavatottak gödös hangjain beszélnek.

A N. ma fáradszónak látszik F. Boriska nincs diszponálva suttogják fontoskodó félhangon, de lehetőleg úgy, hogy a környezet is meghallja. Felvonásközben a jegyszédővel csevegnek, kiterjeszkedve a művészek magánéletének legintimebb részleteire. A többiek a hitatos bámulattal halgatják az érdekes beszélgetést. De a beavatottak ép oly hihetelen mennyiségű pohár vizet és szemlélet fogyasztanak el, mint azok.

A karzati publikum általános karakterétől némileg különbözik az opera karzatié. Itt a zene entuziasztái vannak többségben. Komoly szakértők ezek a hosszúhajú kinn kopottas alakok, a jövő vagy múlt Wagnerjei, a kik gyakran igazán a szájuktól vonják meg a harmademeleti jegy árát. Szigorúan foglalják el helyeiket, honuk alatt kötetes partitúrákkal, minden taktust, adázul kontrollírozva. De amint a hangok édes harmoniája felcsalja hozzájuk, hogy derülnek fel a komor arcok és mily öröm foglalja el a szívet szigor helyett! A karzat it is kitűnő és visszafér eredeti hivatásához, a tapához, a melyet oly nobilis bőkezűséggel, annyi ószinteséggel és melegséggel ad, nyegkepűség nélkül, egyedül naiv és romlatlan szívére hallgatva.

Báta-zóky Lajos

a lapályokon a völgyekben fekvő talajokat többnyire vízborította, s ennek következtében azok humusában nagyon gazdagok — mérszben és foszforosabban nagyon szegények. A növényzet fejlődése tehát tulbulja, a szársejtjei nagyok, de nem elég fásak, s így áll be a megdőlés a szár erőtlensége miatt, a szemképződés pedig hiányos.

E bajon segíteni a talaj folytonos szántásával, megművelésével, meszezésével és foszforosav tartalmu trágyák ásványi trágyák alkalmazásával — de nem az egyoldalú istállótrágyák alkalmazásával lehet. Kötelességünk tehát talajainkat megvizsgáltatni s amennyiben abban mérsz és foszfor-savhiány constatálnék mérsz, szuperfoszfát vagy esetleg thomassalak alkalmazás által azt javítani. Ilyen módon eljárva a megdőlés veszélyétől hovatovább kevésbé kell tartanunk a mikor is biztosabb és nagyobb termésre számíthatunk.

Nyiltér*).

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán)

Idény április 15-től október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGÁR IMRE

Egészséges fekvés. — Jutányos lakások. — Jó vendéglő Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal.

*) E rovat alatti közlésekért nem vállal felelősséget a Szerk.

728. sz.

1903. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járásbírósnak 1902. évi V. II. 394. számú végzése következtében dr. Körmeny Gyula ügyvéd által képviselt Hercegi Miksa javára Plainer Lajos ellen 293 K. 96 f. s jár. erejéig 1902. évi december hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 940 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: egy zongora és egyéb ingók nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbírósnak 1903. évi V. II. 119/4. számú végzése folytán 203 kor. 96 fill. összekövetelés, ennek 1901. évi december hó 1-5 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 57 kor. 74 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Kaposvárott, végrehajtást szenvedő lakásán János-utca 18. sz. a. 1903. évi augusztus hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidővel kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szákség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezandó ingóságokat mások is le és feltűltoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik. Kelt Kaposvárott, 1903. évi július 28-ik napján.

RÁCZ ISTVÁN,
kir. bír. végrehajtó.

Leszállított árak!

Mindennemű butor!

Hálószoba, x Szekrény, x Ebédlő, x Íróasztal,
Szalon, x Könyvszekrény és állvány, x Uriszoba,
x Székek, ágy, mosdó, x

Pamlag, olajfestményü képek és tükrök szilárdan és olcsón kaphatók

* PETERKA * JÓZSEF *

kaposvári butorgyári raktárában

Erzsébet-ut (saját ház) Villanyteleppel szemben.

Nagy választék elsőrangú

Vasbutorokban gyári áron.

Kárpitos és díszítési munkák izlésesen és pontosan készíttetnek.

4—00

Leszállított árak!

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arcpesztisztító és széplítő szerek:

AKÁCIA

KRIEGER-féle

CRÈME 2 kor.
-PUDER
-SZAPPAN

KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat

Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gősszépítő-100 000
különb. kisebb g. gép használatára.

Malomberendezésekre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kivánsatra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely

BUDAPESTEN.

Előrangú kénes hévízű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztobával.
Prospektus kivánsatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőcsmeister,

udvari szállító

Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmérukat az egész
világon elterjedtek és
előrangúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tuozaja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjait, titok-
tartás mellett, utánvéttel, vagy
a pénz előzetes beküldése után

küldi a szakma
legelőre rang-
csúcsú
REIF J.
szpecialista, Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen

Modern

BUTOR.

Órlási választék

háló-, ebédlő-, szalon- és
vill-szoba-butorokból.

Olcsóbb mint bárhol

NEMES és LENGYEL

butoriparosoknál

BUDAPEST,

IV., Keoskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok eszt-
kültetés és Hal. Szakköztársaság lé-
telisége céljából (postadíj jóváírásával)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI

Nemzetközi Czimirodájában

Budapest, V., Náder-utca 13. sz.

Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az.

OSAN

Felismujja az eddig ismert összes fogszereket.

OSAN-szájvíz-eszencia 88 kr., OSAN-fogpor 44 kr.

Czeray-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
széplítő-szer

úgy 1 frt. 88 kr. 88 kr. 88 kr.

Frithch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.

a legjobb és legesetesebb
hajfestő-szer szőke, barna és fekete. Ár 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld.

Czeray J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.

Kitüntette London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.

Raktáron gyógyszárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET

Budapest, VI., Aradi-utca 10.

ALAPITTATOTT 1853.

Nyitvános polgári iskola 10-14 éves

ifjak részére. - Felsőbb kérekedelmi

iskola 14-18 éves ifjak részére. -

Nevelő internátus bennlakó növendékek

részére. Bizonyítványai államérvénye-
sek és az egyetemes önkéntességre jog-
sítanak. - Bővebb felvilágosítást

ingyen ad

Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL

SZÖRVEZTŐ

néhánytörli használat után az arcáról és
kéáról a szőr eltávolítja. Egy üveg 6 K.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerháza

Budapest, Gyár-utca 17.

Megjelent „Toilette-tílkok” ingyen.

Mi helybeliek BUDAPESTEN a

NEW-YORK

KÁVÉHÁZBAN

(Erzsébet-körut 9-11. szám)

találkozunk.

SANTALEGGER

Fistal embereknek orvosilag ajánlott szer. Ár 3 korona.

NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ

folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, széplít.
1 üveg 90 fillér. Postán 4 üveget
bérmentve küld

KERPEL gyógyszerháza,

Budapest, V., Lipót-körut 28.

A KISBIRTOKOSOK

ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levele-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfizetéssel:

50 évre a tőke évi 5.70%-a

33 1/2 : : 6.50%-a

22 : : 8. -%-a

15 : : 9.80%-a

2 1/2 - 3% levonással:

50 évre a tőke évi 5.20%-a

34 : : 6. -%-a

25 : : 7. -%-a

15 : : 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást

az intézet díjmentesen ad.

Budapest, VII., Erzsébet-körut 54

Saját érdekében hirdessen

hirdetést itt

LEOPOLD GYULA

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

hirdetési irodája

A közönség figyelmébe!

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém Uraságotat értesíteni, hogy Kaposváron, július
hó 15-én az ujjvárosház épületében egy a mai kornak minden tekin-
tetben megfelelő

polgári és egyenruhásabó üzletet

nyitottam. Raktáron tartok legújabb divat szerinti hazai és
angol ruhásöveteket. Öltönyök a legutolsó divat szerint
készülnek.

Főczélom leendő a t. vevőimnek jó és olcsó munkát előállítani.
Egyben pedig legyen szabad felemlítenem, hogy helyben Székely
Ármin czégnél sok éven át mint szabász működtem és ez idő alatt
bizonyára alkalma volt Uraságotnak jó munkaképességemről meg-
győződni.

Üzletemet és magamat szíves pártfogásába ajánlva

tisztelettel

Barta Sándor.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalában.

PURGO

Algod. Orizma, maguey de
bebet egrasent taitotol aliel
reodetie de alioles, mint
eguytobis haitolli.

PURGO

Ha őszi a haja,
használja a
„Stella”-
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerértékese, 8 sz. és 16 sz.
tucatja Jászai sét. u. 14. sz.
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

Remek és olcsó fényképek készíthetők

RIVOLI

fényképezési és fűtési célra alkalmas

BUDAPESTEN, VI. KER., KENYERES-UT 20. SZÁM.

!!! Itt! a képek után is elvárható minőségűek !!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállódás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCIÚT 25. szám.
100 szoba 1 főtől fejlebb kiszolgálással együtt.
Fűrés, elegáns kávéház, étterem és szórakozóhely a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony

ÉS SZANATORIUMA. (Hegyház).

Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilométernél több jól ápolott, regényes hegyi utak. Szigoros individualizáló szakszerű kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes betegségeknél hygienikusan a legtekélyesebben vannak berendezve. Kitűnő előállítás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.

a. dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Fályudvar)

FERNOLÉNYOT

cs. és kir. udvari szállító
cipőfényemáz a világ legjobb fénymáza, a fényesítő krémétől
világos és fekete cipők a legfényesebb és legtisztább színt kapják, a bőrt
tartossá teszi. — Viselt és pecsétcs, sárga vagy barnabőrű cipők
•Lyosin• használata után ujja lesznek.
— Alapítotott 1832. —
Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstrasse 2.
— Kapható mindenütt! —